

Někdy se vyplatí počkat si s recenzí, až se nashromáždí několik žánrově a výrazově podobných počinů. Srovnání je totiž důležité pro zasazení do kontextu současné (folkové) muziky. A to se mi přes léto stalo s folkovými písničkáři. Pojdme se tedy podívat, jak je naše folková mužská scéna pestrá. **Jirka Řehulka** je postavou známou ze základních pražských kol Porty, obvykle vyvolal pozornost a někdy i postup. Z CD

Odpojen

je patrná jeho energie i tah na bránu, které se projevují i na pódiu, zůstává i středně satirický obsah textů (titulní

Odpojen

) a touha dostat se i do lyrické polohy, přes kterou stále ale probleskuje ironie. Při nerušeném poslechu více skladeb se ukáže, že jen někdy se autorovi podaří rozvinout napadnutý popěvek do výrazného refrénu, nebo dokonce vystavět přehlednou melodii. Obvykle podřídí hudbu textu a sdělení. Výjimkou je skladba

Pokrok až do zblbnutí

, kde trochu připomíná Xindla X. Naopak výše uvedené tvrzení platí o titulní skladbě, nebo i např. o skladbě

Potůček života

. Leckde je znát inspirace kolegy či kolegyněmi (

Můzy

), jinde ironii přebije povrchní pohled s použitím klišé (

Krizová

). V každém případě si zapamatujete drsný, ale přesný a intonující hlas.

Slovenský písničkář **Myšo** vydal spíše maxisingl s pěti skladbami. Sympatický pohled do trochu bezvýhodné cesty, kterou se slovenský folk ubírá už delší dobu. Většina jeho textů by měla úspěch samostatně jako poezie, a je to patrné i z muziky, která spíše ilustruje a podbarvuje texty, než že by vedla. Myšo ale na CD neodbyl instrumentaci, a tak uslyšíme různé dechové nástroje, které vytvářejí atmosféru zpívání v příjemné zešeřelé kavárničce. Až odezní všech pět písniček

Myšo, budete mít pocit příjemných dvaceti minut, ale nebudete si bohužel nic pamatovat.

Michal

Truschan

na

CD

29

opět zaujme trochu tajemnou hlasovou polohou, motiv melodie dokáže přizpůsobit textu. Hned úvodní Ruskem inspirovaná píseň

Domů

vypadá trochu beznadějně, ale pak se rozběhne do nosné melodie, kterou by možná chtělo trochu instrumentálně vygradovat, více, než jen houslemi. Takřka v každé skladbě kytaru podpoří nějaký další nástroj – housle, flétny, harmonika, klávesy nebo klavír. Tím trochu maskují jistou melodickou bezradnost, ale koneckonců, to je slabost takřka všech autorů v této várce. Osvěžení přijde, když Michal sleví z uměleckých nároků a přejde k popisnějším textům. Některé rýmy sice tahají za uši, ale z alba vám v paměti zůstanou právě ty menšinové a popisné věci:

Na kole

nebo

Nomádká

.

Toltécká modlitba

pak spojí klady obou typů písniček a je vrcholem alba. Zajímavý je rozpor mezi slovenským průvodním textem na bookletu a vcelku bezchybnou češtinou.

A opět na Slovensko. Písničkář **Peter Janků** je v této várce zastoupen deskou ***Tak nech je...*** z roku 2014 a poznal jsem ho na mezinárodním finále Porty v Ústí nad Labem. Na rozdíl od svých kolegů je jasným šoumenem a tomu odpovídá i muzika, která sice vychází z písničkářských základů, ale osciluje mezi popem a folkrockem. I jeho satira je daleko odvážnější a přímočařejší, než u kolegů. Na pódiu si získává jednoznačně přízeň publika a něco z toho pulsujícího života se mu daří přenést i na desku - titulní a úvodní

Tak nech je...

K barové popině ale klesne hned v následující skladbě

Den narodenín

Generácia strachu

vynikne „detektivkovou“ nebo chcete-li „krimi“ aranží doprovodu. Příjemnou reminiscencí na minulost je skladba

Autorská

– jednak vás provede po Slovensku, jednak po atmosféře minulosti, která v rozhlasovém vysílání Slovenska zřejmě přetrvává. Vzhledem k tomu, že je to pro mě nyní zahraničí, je to pro mě nostalgické zavzpomínání a výčet jmen, ale věřím, že Petera musí situace trochu trápit. Ve skladbě

Kampane

je ale už drze rozhořčený a provokativní a to mu část publika nezíská. Píseň obsahuje i pěkné slovní hříčky, použitelné ale jen ve slovenštině. Celkově je toto album nejpestřejší jak tématy, tak provedením skladeb, melodicky i aranžemi, i žánrovým rozpětím – najdeme i blues, pop a folkrock. Je to dáno ale také použitou, prakticky regulérní a standardní kapelou, byť složenou ze studiových muzikantů.

Posledním v pořadí je, dá se říci, starý známý **Jiří Šmidt**, který vydává už několikáté album, vždy, když dá dohromady potřebný počet slušných autorských písní. Jeho deska

Díra v plotě

působí autorsky nejvyzráleji a také bude dělána s největším nadhledem. I on neodolal lákadlům studiových muzikantů, a tak deska zní plně a rozmanitě, opět nechybí rockové či swingové názvuky. Náhled v textech je někdy mírně ironický (

Vrána k vráně

), někdy prostě jen úsměvný (

Báječnej den

), někdy ale spadne do komunálního satirického rýmování, když se nepokouší jen vzpomínat či popisovat, ale tepat –

Zlatý český ručičky

jsou toho přímo učebnicovým příkladem. Navíc ještě spadl řemen melodického nápadu. Špatný dojem naopak vyrovná stoprocentně přesně mířící bluesová

Sin City

nebo šlapající titulní

Díra v plotě

. Nezapomene ani na osobnější a niternější témata (

Zima je tu

). Společně s Peterem Janků by mohl asi nejvíce konkurovat střednímu šedivému popovému proudu, vnést do něj jeho publikem akceptovatelné osvěžení a nezpronevřit se přitom folkovému obsahu, jak se to nejméně dvěma folkovým hvězdám v relativně nedávné době stalo. Zase se tím užívěj, že jo.

Tato kolekce desek přináší vcelku ten lepší obraz o stavu české a folkové scény. Té umírněné, konzervativnější části, která rebeluje v textech i v hudbě přiměřeně v mezích zákona, přesto se však dívá hudebně dopředu, a současně se rozhlíží po tom, co se děje v okolních žánrech. Je poznat, že písničkáři mají zkušenosti z festivalů a že tam nejen hrají, ale i poslouchají a komunikují. V tvorbě je to pak poznat, ať si každý říká co chce.